

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 63/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Aeroklub Prešov**, občianskeho združenia, Vranovská 72, Prešov, IČO 31 956 912, zastúpeného advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátska kancelária, Štúrova 20, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 9 C 51/2022 zo 4. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 12. decembra 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 C 51/2022 zo 4. októbra 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bola platobným rozkazom okresného súdu č. k. 9 C 51/2022-47 z 1. augusta 2022 (ďalej len „platobný rozkaz“) podľa § 265 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) uložená povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 3 343 eur s tam špecifikovaným príslušenstvom. Zároveň bol sťažovateľ poučený o možnosti podať v lehote 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu odpor. Platobný rozkaz bol sťažovateľovi doručovaný do elektronickej schránky a bol doručený 21. augusta 2022.

3. Sťažovateľ nepodal odpor v lehote 15 dní od doručenia platobného rozkazu, platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 7. septembra 2022.

4. Sťažovateľ návrhom z 28. septembra 2022 podľa § 122 CSP navrhol, aby mu okresný súd zmeškanie lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu odpustil, pričom zmeškanie lehoty odôvodnil nepriaznivým zdravotným stavom svojho štatutárneho orgánu – predsedu [REDAKOVANÉ], ktorý sa, ako uviedol, výrazne vystupňoval 2. septembra 2022. S cieľom preukázať svoje tvrdenia sťažovateľ predložil lekárske správy ošetrojúceho lekára z 2. septembra 2022, 12. septembra 2022 a 21. septembra 2022, z ktorých vyplýva, že predsedovi [REDAKOVANÉ] bola odporúčaná medikamentózna liečba s domácim liečením a telesným pokojom. Zároveň sťažovateľ k návrhu na odpustenie zmeškanej lehoty pripojil aj zmeškaný úkon – odpor proti platobnému rozkazu.

5. Uznesením okresného súdu bol návrh sťažovateľa na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odporu proti platobnému rozkazu zamietnutý. Uznesenie okresného súdu bolo sťažovateľovi doručené 10. októbra 2022 [pretože koniec dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti pripadol na 10. december 2022 (sobota), posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň, teda 12. december 2022 (pondelok), pozn.].

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu.

7. Podľa sťažovateľa okresný súd neposudzoval ním v návrhu na odpustenie zmeškania lehoty uvádzané dôvody, pre ktoré zmeškal lehotu na podanie odporu proti platobnému rozkazu (zdravotné problémy jeho štatutárneho orgánu), ale svoje rozhodnutie založil na tom, že sťažovateľ neprevzal platobný rozkaz potvrdením jeho prijatia na elektronickej doručenke a tento okresný súd považoval za doručený dňom márneho uplynutia úložnej lehoty. Sťažovateľ zároveň argumentuje, že *«... napriek tomu, že... vo svojej žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty uviedol, že dôvodom nepodania odporu proti platobnému rozkazu bola skutočnosť, že v čase plynutia lehoty na podanie odporu, sa zdravotný stav [REDAKOVANÉ] zhoršil do takej miery, že mu zabránil v podaní odporu a v udelení splnomocnenia právnomu zástupcovi, okresný súd si dôvod, pre ktorý sťažovateľ zmeškal podanie odporu vykonštruoval tak, že sťažovateľ nepodal odpor nie z dôvodov, že jeho štatutárny orgán, tak pre zhoršený zdravotný stav v zákonnej lehote nestihol urobiť, ale, že v skutočnosti dôvodom nepodania odporu bolo to, že sťažovateľ platobný rozkaz „reálne“ neprevzal, a teda naňho ani nemohol reagovať...»*.

8. Napokon sťažovateľ v ústavnej sťažnosti, popisujúc spôsoby doručovania podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, poukazuje na nesprávnosť záverov okresného súdu.

9. Z uvedených dôvodov navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu, ktoré žiada zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje aj náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

13. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

14. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgiadis v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

15. Ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 391/09). Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto len preskúmava, či orgán verejnej moci ten-ktorý zákon nevyložil spôsobom, ktorý je svojvoľný (arbitrárny) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08).

16. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré sťažovateľ označil, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

17. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu.

18. Podstata sťažnostnej argumentácie vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru uznesením okresného súdu spočíva v tvrdení, že okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, keď nepriaznivý zdravotný stav jeho štatutárneho orgánu nepovažoval za ospravedlniteľnú prekážku brániacu mu v podaní odporu proti platobnému rozkazu v zákonnej lehote a jeho návrh na odpustenie zmeškania lehoty zamietol.

19. Okresný súd v rámci svojej argumentácie poukázal na judikatúru českých súdov, a to na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 26 Cdo 1650/2015, ako aj na rozhodnutie Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 5 Cmo 224/2002, ktorá je podľa názoru ústavného súdu použiteľná aj na konanie podľa Civilného sporového poriadku (pozri bod 8 odôvodnenia uznesenia okresného súdu).

20. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia okresného súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Vychádzajúc z podstaty ústavnej sťažnosti, ústavný súd dodáva, že § 122 CSP nekonkretizuje, čo sa považuje za ospravedlniteľný dôvod na odpustenie zmeškania lehoty. Ospravedlniteľnosť dôvodu zmeškania lehoty sa vždy posudzuje so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, pričom je potrebné hodnotiť subjektívnu stránku, či účastník nemohol prekážku predvídať, prípadne ju odvrátiť. Rovnako je potrebné dostatočne posúdiť, či prekážka bola takého charakteru, ktorá mohla účastníkovi znemožniť v lehote úkon vykonať. Pri rozhodovaní treba

prihliadať na to, že odpustenie zmeškania lehoty je opatrením výnimočným, pretože narušuje právnu istotu ostatných účastníkov a orgánov, ktorých sa rozhodnutie týka. V okolnostiach tu preskúmvanej veci považuje ústavný súd závery okresného súdu za dostatočne odôvodnené a nevykazujúce žiadne znaky svojvôle. V súvislosti so sťažovateľom deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým uznesením okresného súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 podľa dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníkov konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný, aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

21. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

22. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. februára 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu